

□ M E R K

Levende bymidter

Danskerne ønsker levende bymidter – og
denne befolkningsundersøgelse giver svar
på, hvordan vi kan sikre dem i fremtiden

Danskerne vil have levende bymidter – og forventer, at politikerne handler

Debatten om butiksdød og byliv fylder mere og mere, men hvordan ser danskerne egentlig på deres lokale bymidte? Hvad betyder den i deres hverdag? Og hvilke forventninger har de til politikere og kommuner?

Undersøgelsen viser med al tydelighed, at bymidter har meget stor betydning for danskerne. Denne betydning afspejles i den brede opbakning til, at lokale politikere bør prioritere og sikre deres udvikling. Undersøgelsen peger dog desværre også på, at mange oplever, at udviklingen bevæger sig i den forkerte retning. Blandt hovedpointerne fra undersøgelsen er:

Virkeligheden lever ikke op til forventningerne

- 3 ud af 4 danskere mener, at en levende bymidte er vigtig i deres lokalområde, men kun 7 % oplever, at udviklingen i deres egen bymidte går meget godt. Det vidner om en tydelig forventning – og en lige så tydelig skuffelse over, hvordan virkeligheden ser ud i mange byer.

Et klart mandat til politikerne

- 92 % mener, at kommunen bør være en aktiv og økonomisk partner i at sikre en levende bymidte. Og selv blandt dem, der ikke tillægger bymidten stor betydning i hverdagen, er to ud af tre enige i, at kommunen bør tage ansvar. Det giver politikerne et bredt mandat til at handle.

Betalingsparkering koster bymidten kunder

- 68 % vil i nogen grad fravælge bymidten, hvis der indføres betalingsparkering. Samtidig er besværligheden ved parkering allerede allerede dét , der får flest til at handle uden for bymidten. Det bør derfor være en klar politisk prioritering at skabe bedre rammer, der fastholder kunderne og styrker en levende bymidte i fremtiden.

Bymidter skaber liv og tiltrækning

- En levende bymidte påvirker, hvor danskerne ønsker at bo. På tværs af hele landet svarer 59 %, at bymidten vil have stor betydning for deres boligvalg. Dermed er bymidten ikke kun vigtig for handlen, men også for bosætning og lokal tiltrækningskraft.

Om MERK

MERK er brancheforeningen for livsstilsbranchen som arbejder for at sikre optimale betingelser for medlemmer inden for specialdetailhandel, engroshandel og online. Vi repræsenterer virksomheder, der arbejder med design og handel af livsstilsprodukter fra fysiske butikker til digitale platforme.

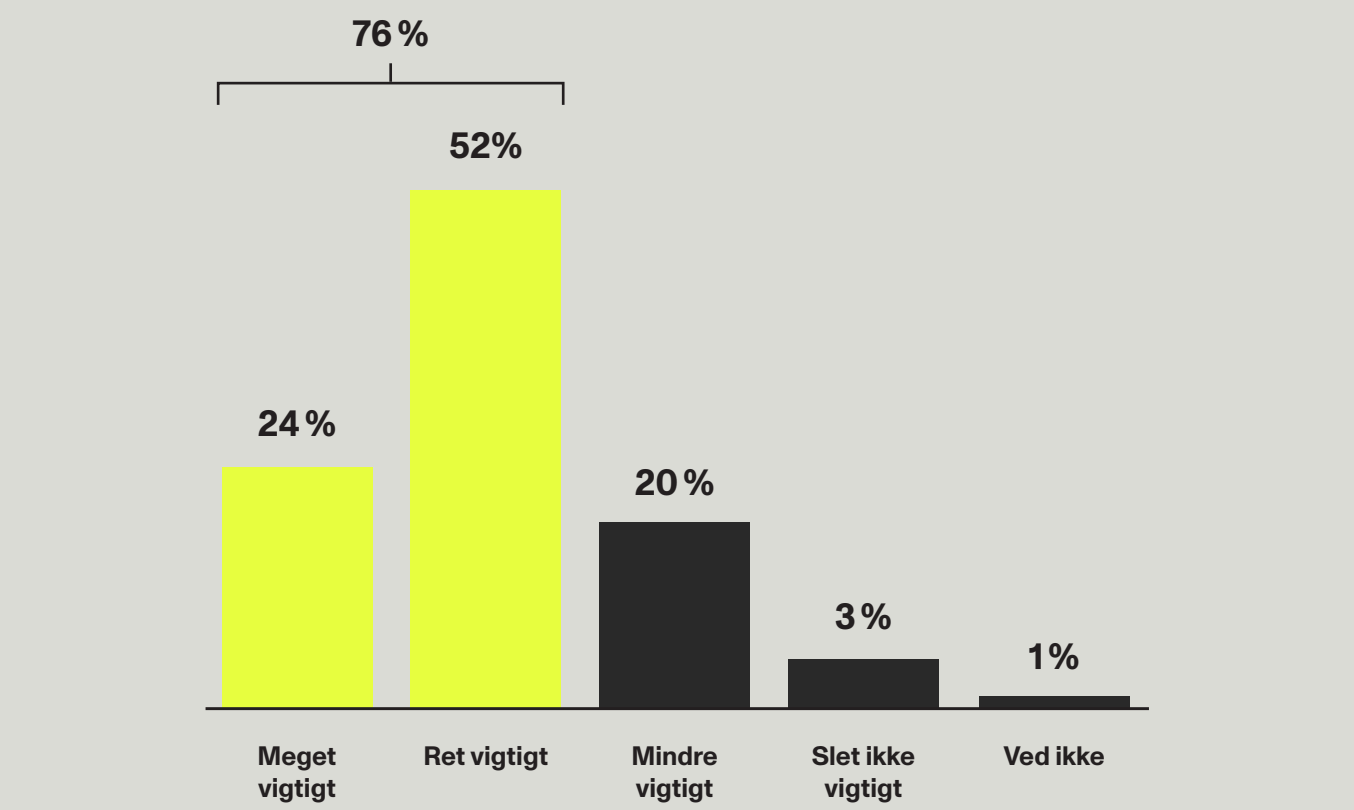
Vi arbejder bl.a. med det landsdækkende netværk Danske Handelsbyer for at skabe attraktive og levende bymidter, der styrker butikkerne, understøtter branchen og bidrager til et aktivt byliv – til gavn for alle.

Spørgsmål til danskerne

5	Hvor vigtigt er det, at du har en levende bymidte i dit lokalområde?
6	Hvad er en levende bymidte for dig?
8	Hvordan vurderer du udviklingen af din lokale bymidte?
10	I hvor høj grad er du enig eller uenig i følgende udsagn: “Kommunen bør være en aktiv og økonomisk partner i et samarbejde om at sikre en levende bymidte i fremtiden”.
12	I hvilken grad mener du, at kommunen skal støtte bymidtens aktiviteter økonomisk?
14	Hvis du skulle flytte i dag, hvilken betydning vil en levende bymidte så have for dit valg af bosætning?
15	Hvad skal der til for at skabe levende byrum?
16	Hvor vigtigt er det for byen i dit nærområde, at kommunen fastholder f.eks. rådhuset, borgerservice og andre borgernære funktioner i bymidten?
17	I hvor stor en grad er du indstillet på opførsel af nye boliger i bymidten, hvis det kunne understøtte en levende bymidte?
18	I hvor høj en grad er du enig eller uenig i følgende udsagn: ”Box-butik områder og storcentre placeret uden for byen er en trussel for en levende bymidte?”
20	Hvad er den primære grund til, hvis du vælger et boxcenter eller storcenter frem for bymidten?
22	Hvor ofte vil du fravælge bymidten som handelssted, hvis der tages betaling for parkering?
23	I hvilken grad oplever du biler som et problem i din bymidte?
24	Noter

01

Hvor vigtigt er det, at du har en levende bymidte i dit lokalområde?

Langt størstedelen af danskerne ser en levende bymidte som vigtig. Når vi spørger, hvor vigtigt det er at have en levende bymidte, svarer hele 3 ud af 4 danskerne, at det enten er meget vigtigt (24 %) eller ret vigtigt (52 %). Kun 3 % svarer, at det slet ikke er vigtigt.

Denne brede opbakning viser, at bymidten spiller en central rolle i både hverdagsliv og lokalsamfund. Det skaber også en klar forventning om, at bymidterne fortsat skal være attraktive og velfungerende. Men som undersøgelsen senere også viser, er mange bymidter under pres – og derfor er der behov for politisk handling, hvis borgernes ønske om levende byrum skal indfries.

Jo større by desto vigtigere er bymidten

Opbakningen til bymidten vokser i takt med byens størrelse. I byer med over 35.000 indbyggere vurderer 8 ud af 10, at en levende bymidte er meget vigtige eller ret vigtige. I mindre byer på mellem 1.000 og 34.999 indbyggere falder andelen til 7 ud af 10, og i landsbyer med under 1.000 indbyggere er det lidt over halvdelen, der ser bymidten som meget vigtige eller ret vigtige. Det understreger, at jo større byen er, desto vigtigere bliver bymidten som centrum for både handel, fællesskab og byliv.

Hvad er en levende bymidte for dig?

Butikker er fundamentet, men helheden g r byen levende

N r danskerne beskriver, hvad der g r en bymidte levende, er der  t svar, som g r igen: butikker og handelsliv. 78 % peger på et bredt udvalg af butikker og specialforretninger som det vigtigste element uanset alder, region og baggrund.

Når vi spørger direkte til butikkernes betydning for bymidten, vurderer 4 ud af 5, at de er vigtige for oplevelsen af byen. Det viser, at et varieret udvalg af butikker ikke kun definerer en levende bymidte, men også er afgørende for, hvordan folk oplever byen som borgere og besøgende.

Men en levende bymidte handler ikke kun om handel. 69 % af danskerne fremhæver caféer, restauranter og uden-d rservering som vigtige elementer. Næsten halvdelen (49 %) peger på s sonaktiviteter og udsmykning, fx julelys, som noget, der skaber liv i bymidten. Også kulturelle begivenheder som koncerter og byfester (37 %), grønne udearealer (37 %) og borgernære funktioner som rådhus og bibliotek (33 %) spiller en rolle for mange.

Det viser, at det ikke er nok med én stærk funktion – det er samspillet mellem mange forskellige tilbud, der g r bymidten attraktiv. Butikkerne skaber liv og aktivitet i hverdagen, mens caféer, kultur og fælles oplevelser tilføjer atmosfære, der samlet set g r bymidten til et sted, man har lyst til at vende tilbage til.

En levende bymidte kræver politisk lederskab og lokal handling

Undersøgelsen tegner et tydeligt billede af, hvad borgerne forbinder med en levende bymidte – og dermed også, hvad der skal sikres og styrkes. Det handler ikke kun om én ting, men om helheden: et spændende handelsliv, sociale mødesteder, oplevelser og byrum, der inviterer til ophold og fællesskab.

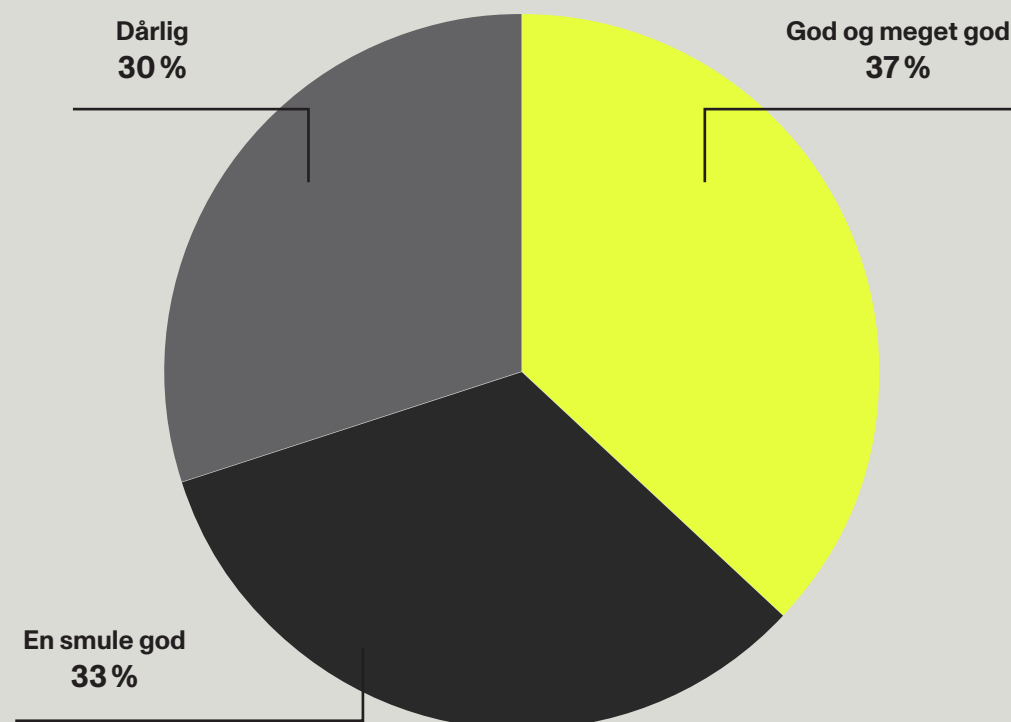
Men intet af det sker af sig selv. Hvis detailhandel, kulturliv og fællesskab alt sammen skal lykkes i fremtidens bymidte, kræver det prioritering og koordinering. Det er en opgave, som kommunerne har en nøglerolle i. Samtidig er det også en rolle som, danskerne mener, at kommunerne bør tage, som undersøgelsen viser senere.

Bemærkning: For spørgsmål Q1A havde respondenterne mulighed for at vælge flere svar. Derfor overstiger den samlede procentsum 100 %. Procentangivelserne viser andelen af deltagere, der har valgt hver enkelt svarmulighed.

03

Hvordan vurderer du udviklingen af din lokale bymidte?

Mange danskere er skuffede over udviklingen i deres bymidte

Vi har set, at bymidten spiller en vigtig rolle for de fleste danskere, men hvordan oplever de egentlig, at deres lokale bymidte udvikler sig?

Danskerne er delt i tre grupper, når det kommer til vurderingen af bymidteudviklingen. Cirka en tredjedel af befolkningen vurderer udviklingen som dårlig: 19 % mener, den er en smule dårlig, 8 % vurderer den som dårlig, og 3 % mener, den er meget dårlig.

Den anden tredjedel af befolkningen ser udviklingen som "en smule god".

Kun den sidste tredjedel vurderer udviklingen som decideret positiv. Heraf mener 31 %, at udviklingen er god, og 7 % vurderer den som meget god, hvilket samlet set udgør 37 %.

Med andre ord: Flertallet af befolkningen oplever, at udviklingen i bymidterne enten går i stå eller tilbage.

Jo vigtigere bymidten er for borgerne desto større er skuffelsen

I et tidligere spørgsmål blev de adspurgte bedt om at vurdere, hvor vigtig en levende bymidte er for dem. Blandt dem, der svarede "meget vigtig", er kun 14 % tilfredse med udviklingen af deres lokale bymidte. Samtidig svarer 32 % i denne gruppe, at udviklingen er dårlig eller meget dårlig.

Det viser, at utilfredsheden er størst blandt dem, der tillægger bymidten størst betydning – altså dem, der bruger den mest og følger dens udvikling tæt. Når deres forventninger ikke bliver indfriet, risikerer kommunen ikke blot at miste opbakning, men også det engagement og fællesskab, som er afgørende for at sikre fremtidig tilflytning og byliv.

Mellemstore byer vokser men deres bymidter halter bagefter

Flere og flere vælger at bosætte sig uden for de største byer og, særligt mellemstore byområder (35.000–79.999 indbyggere) har oplevet befolkningstilvækst de seneste år følge Danmarks Statistik*.

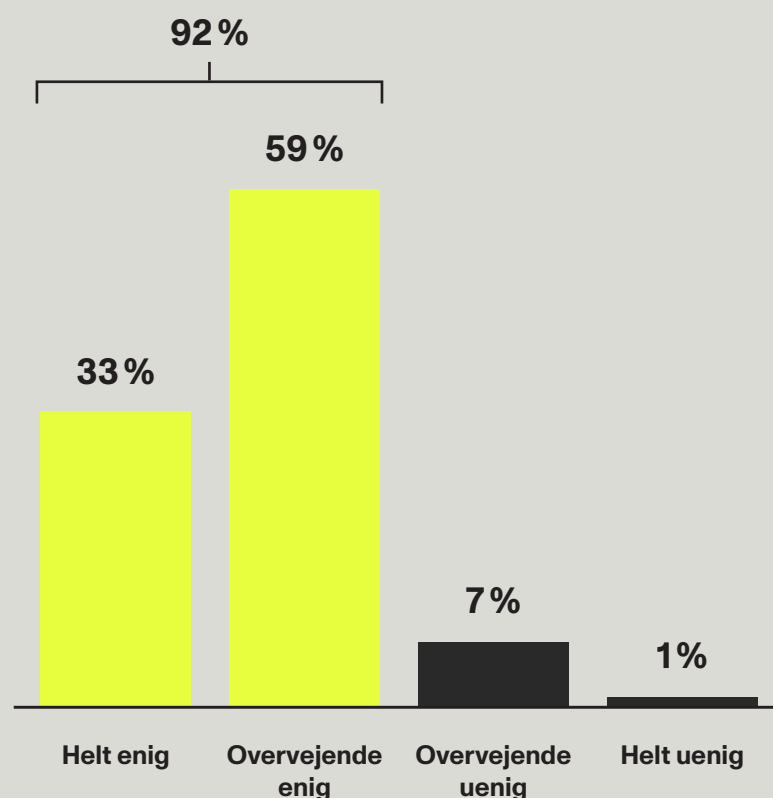
Men væksten forpligter. Denne undersøgelse viser nemlig, at netop borgerne i de mellemstore byer er mest kritiske over for udviklingen af bymidterne.

Det er et advarselssignal, da tilflytning skaber forventninger, men borgerne oplever ikke, at bymidten følger med. Hvis kommunerne ikke formår at udvikle bymidten i takt med befolkningstilvæksten, risikerer de at tabe det, de netop har vundet.

04

I hvor høj grad er du enig eller uenig i følgende udsagn:
 “Kommunen bør være en aktiv og økonomisk partner i et samarbejde om at sikre en levende bymidte i fremtiden”.

Bred opbakning til kommunens rolle i at sikre levende bymidter

Udviklingen i mange bymidter skuffer, men mener danskerne, at kommunen skal gribe ind? Det korte svar er ja.

Hele 92 % af befolkningen er enige i, at kommunen bør være en aktiv og økonomisk partner i arbejdet med at sikre en levende bymidte. 33 % er helt enige, og 59 % er overvejende enige. Kun 7 % er uenige. Opbakningen er også bred på tværs af køn og alder.

Stigende opbakning over tid

Danskernes opbakning til kommunernes rolle i at sikre levende bymidter er ikke blot markant, men også stigende. I denne undersøgelse svarer hele 92 % af befolkningen, at de er enige i, at kommunen bør være en aktiv og økonomisk partner i arbejdet med at sikre en levende bymidte. Det er en stigning fra 84 % i en sammenlignelig måling foretaget af Dansk Erhverv i 2023.

*Kilde: <https://www.danskerhverv.dk/politik-og-analyser/analyser/2023/maj/danskerne-onsker-levende-bymidter/>

Hele Danmark forventer kommunal handling

Opbakningen til kommunens rolle er bredt forankret i hele landet – uanset om man bor i storby, provins eller landdistrikt. For eksempel er forskellen mellem de mest forskellige landsdele blot 7 procentpoint: I Syddanmark er 35 % helt enige i, at kommunen skal tage ansvar, mens tallet i hovedstadsområdet er 28 %. Det er en beskeden forskel og understreger at, der er national enighed om, at kommunen bør spille en aktiv og økonomisk rolle i bymidteudviklingen.

Kommunerne har bredt mandat – selv blandt de mindst engagerede

En krydsanalyse med disse svar og spørgsmålet “Hvor vigtigt er det for dig at have en levende bymidte i dit lokalområde?” viser, at blandt de borgere, der mener, at en levende bymidte er meget vigtig, bakker hele 95 % op om, at kommunen skal være en aktiv og økonomisk partner i bymidteudviklingen. Jo vigtigere man synes, bymidten er, desto større er opbakningen til, at kommunen tager ansvar.

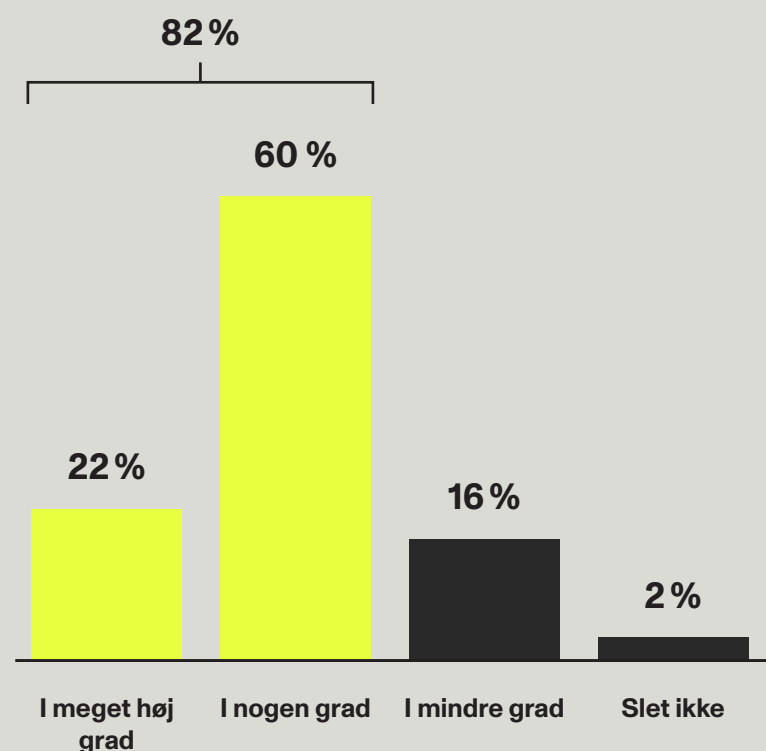
Men støtten stopper ikke dér. Selv blandt dem, der ikke vurderer bymidten som vigtig, svarer 2 ud af 3 alligevel, at kommunen bør spille en aktiv rolle. Det viser, at ønsket om kommunal handling rækker langt ud over de mest engagerede.

Danskerne bakker altså bredt op om, at kommunen skal tage ansvar og være en aktiv medspiller i at sikre bylivet i fremtiden. En levende bymidte ses som en fælles opgave, der kræver politisk lederskab.

05

I hvilken grad mener du, at kommunen skal støtte bymidtens aktiviteter økonomisk?

Stærk opbakning til direkte økonomisk støtte fra kommunen

Efter at have set, at danskerne ønsker en levende bymidte og forventer, at kommunen spiller en aktiv rolle, er det naturligt at spørge: Skal kommunen også bidrage økonomisk?

Det mener et stort flertal af danskerne, at kommunen bør: i alt 82 % svarer, at kommunen bør støtte i meget høj grad (22 %) eller i nogen grad (60 %) mens kun 2 % er direkte imod. Det viser en klar forventning om, at kommunen skal tage ansvar – også i kroner og øre.

Opbakning på tværs af danskernes eget engagement for bymidten

Opbakningen til økonomisk støtte er ikke forbeholdt de borgere, der i forvejen ser bymidten som central i deres hverdag. En krydsanalyse med danskerne holdning til vigtigheden af en levende bymidte i deres lokalområde afslører igen et klart mønster: Jo vigtigere man synes, at en levende bymidte er, desto større er støtten til, at kommunen bør bidrage økonomisk. Blandt dem, der vurderer bymidten som *meget vigtig*, svarer hele 87 %, at kommunen i høj eller nogen grad bør støtte aktiviteterne. I gruppen, der mener, bymidten er *ret vigtig*, ligger opbakningen på 83 %.

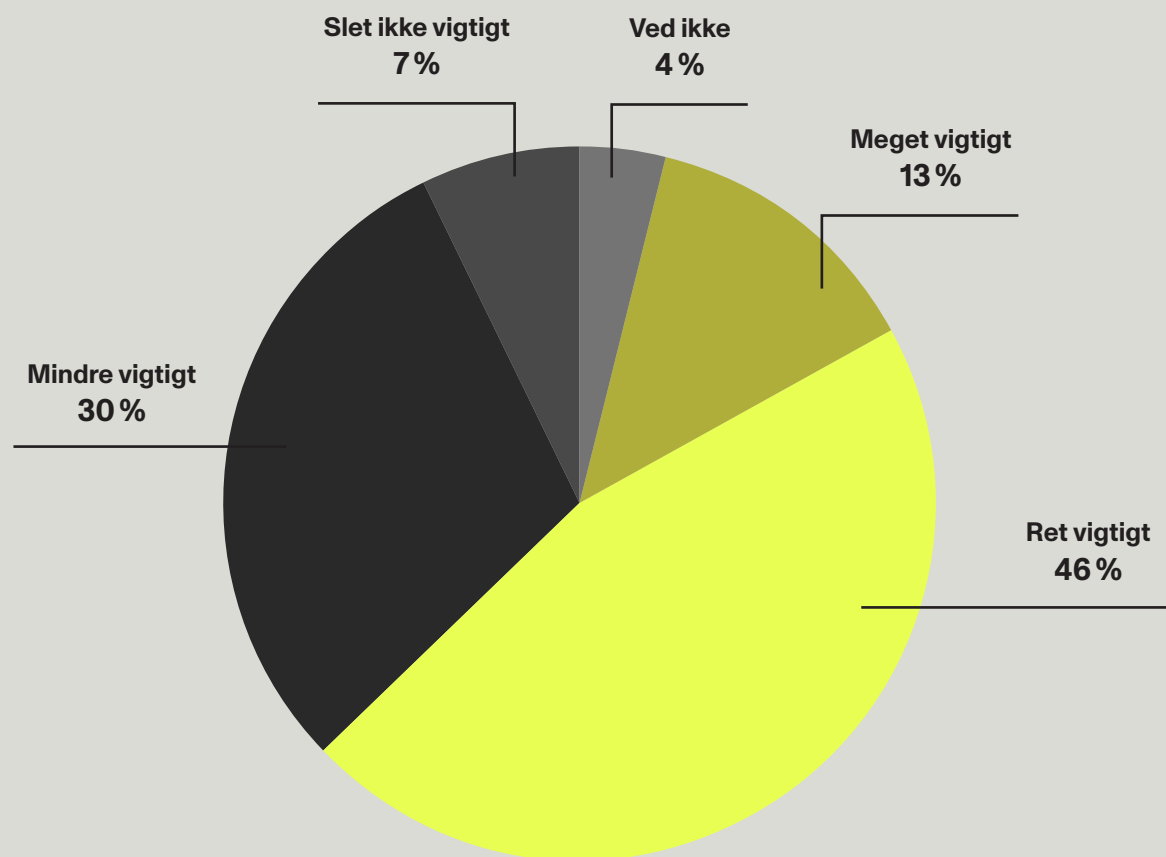
Men også blandt dem, der kun finder bymidten *mindre vigtig*, er 58 % stadig positive over for økonomisk støtte. Og selv blandt de borgere, der har svaret, at en levende bymidte *slet ikke er vigtig*, mener 4 %, at kommunen bør tage et økonomisk medansvar.

Det viser, at ønsket om kommunal støtte ikke kun handler om personlig brug eller tilknytning til bymidten. Danskerne betragter bymidten – og kommunens rolle i at understøtte den – som en offentlig opgave.

06

Hvis du skulle flytte i dag, hvilken betydning vil en levende bymidte så have for dit valg af bosætning?

Mere end halvdelen af danskerne vægter bymidten betydeligt i deres boligvalg. En ting er, hvad danskerne forbinder med en levende bymidte. Noget andet er, om det faktisk betyder noget i et af livets vigtigste valg: Hvor vil jeg bo?

Hele 59 % vurderer, at en levende bymidte vil have meget stor (13 %) eller ret stor (46 %) betydning, hvis de skulle flytte i dag. Det gør bymidten til en central faktor i beslutningen om bosætning og dermed også i kommunernes mulighed for at tiltrække og fastholde borgere.

Med andre ord: En levende bymidte er ikke kun noget, vi sætter pris på, hvis vi har én – det påvirker aktivt, hvor vi vælger at slå os ned. Derfor bør kommunerne tænke bymidten ind som en strategisk ressource i deres arbejde med bosætning, tiltrækning og lokal vækst.

Bred betydning uanset hvor i landet man bor

Man kunne fristes til at tro, at attraktiviteten af levende bymidter kun er et storbyfænomen. Men undersøgelsen viser, at dette ikke er tilfældet. På tværs af regionerne vurderer mellem 54 % og 66 % af befolkningen, at bymidten er vigtig for deres valg af bolig. Når forskellen ikke er større viser det, at det er en landsdækkende præference for levende bymidter.

07 & 08

Hvad skal der til for at skabe levende byrum?

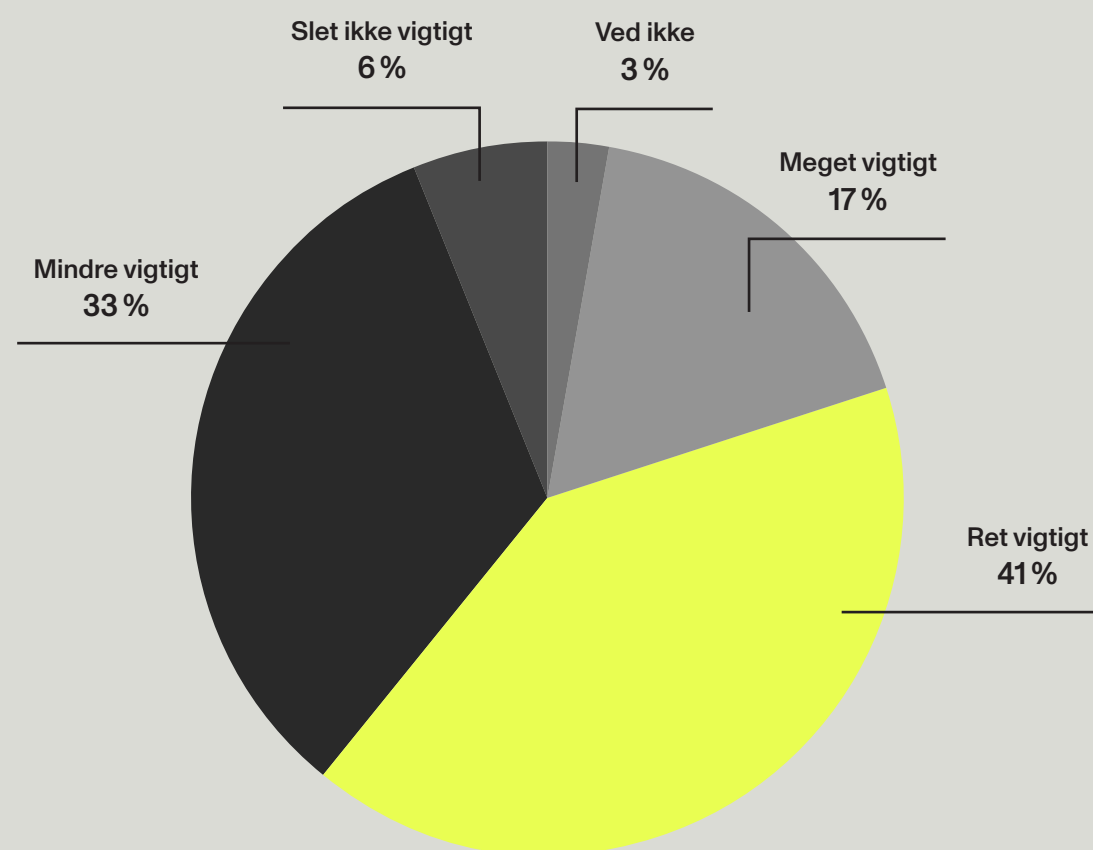
Borgernære funktioner og nye boliger kan være nøglen til en levende bymidte

En levende bymidte handler ikke kun om handel og oplevelser. Det handler også om, at hverdagen kan leves i byen. Derfor spiller fysiske prioriteringer en afgørende rolle. Offentlige funktioner som rådhus, borgerservice og bibliotek sammen med muligheden for at bo midt i byen skaber liv, nærvær og naturlig tilstedeværelse. Begge dele er med til at gøre bymidten til mere end et sted, man besøger.

07

Hvor vigtigt er det for byen i dit nærområde, at kommunen fastholder f.eks. rådhuset, borgerservice og andre borgernære funktioner i bymidten?

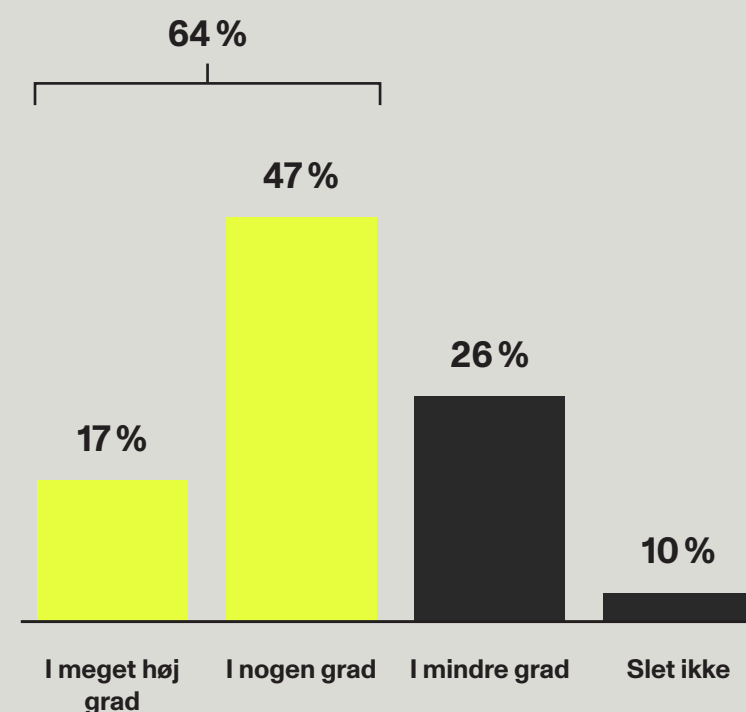
Borgernære funktioner er for mange en vigtig del af en levende bymidte.

58 % af befolkningen svarer, at det er meget vigtigt (17 %) eller ret vigtigt (41 %), at kommunen fastholder funktioner som rådhus, borgerservice og andre borgernære tilbud i bymidten.

Det viser, at danskerne forbinder disse funktioner med en bymidte, der ikke kun er et sted for indkøb, men også for fællesskab, services og daglige ærinder. Når offentlige funktioner er til stede i bymidten, skaber det stabil trafik, lokalt engagement og synligt liv i byens rum.

08

I hvor stor en grad er du indstillet på opførsel af nye boliger i bymidten, hvis det kunne understøtte en levende bymidte?

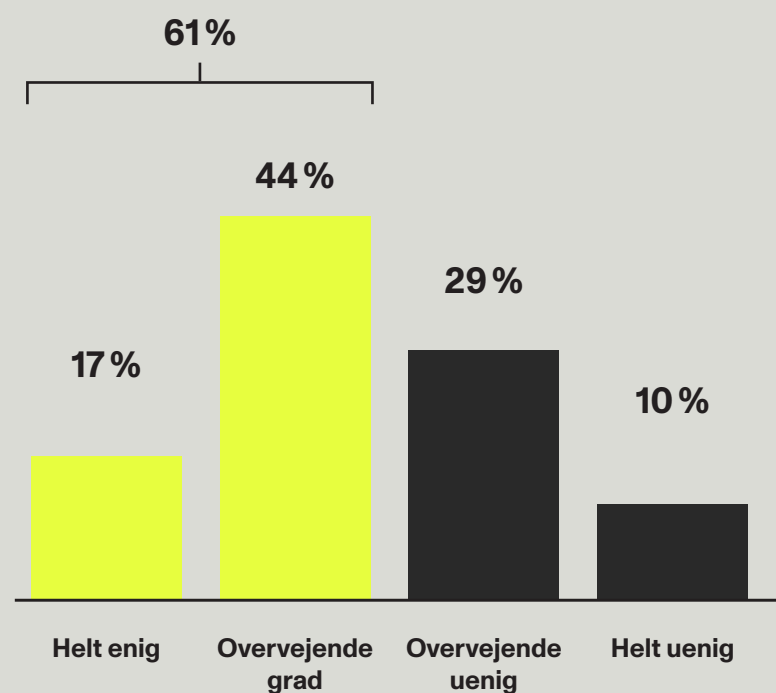
En levende bymidte er ikke kun til for dem, der besøger den, men også for dem, der bor der. Boliger skaber liv, tilstedeværelse og hverdagsrytme i byen, hvilket også afspejler sig i undersøgelsens resultater. Et flertal af danskerne er nemlig positive over for opførsel af nye boliger i bymidterne, når det sker for at styrke bylivet. 47 % svarer, at de er indstillet på det i nogen grad, mens 17 % er indstillet på det i meget høj grad – i alt 64 %. Kun 26 % er mindre grad indstillet, og 10 % er direkte imod.

Særligt de unge generationer skiller sig ud med en højere opbakning. Blandt de 18-29-årige svarer 78 %, at de er positive over for opførsel af nye bolig i bymidten, hvis det kan understøtte livet der. Det vidner om, at netop de unge, der er en vigtig del af fremtidens byliv, ser boliger som en naturlig vej til at skabe nærvær og aktivitet i byens centrum.

09

I hvor høj en grad er du enig eller uenig i følgende udsagn:
 ”Box-butik områder og storcentre placeret uden for byen er en trussel for en levende bymidte?”

Af disse borgere, der er bekymret for bymidten som følge af aflastningsområder, er 17 % helt enige i at, box-butik områder er en trussel mens, 44 % er enige i overvejende grad. Til sammenligning er 29 % overvejende uenige og 10 % helt uenige.

Når danskerne sætter ord på, hvad der er grundlaget for en levende bymidte, er svaret jævnfør de tidligere svar klart: butikker og handelsliv. Men hvad sker der, når handlen rykker uden for byen? Det har vi spurgt ind til med spørgsmål om aflastningscentre, box-butikker og storcentre og, hvorvidt de i stigende grad kan trække liv og aktivitet væk fra bymidten.

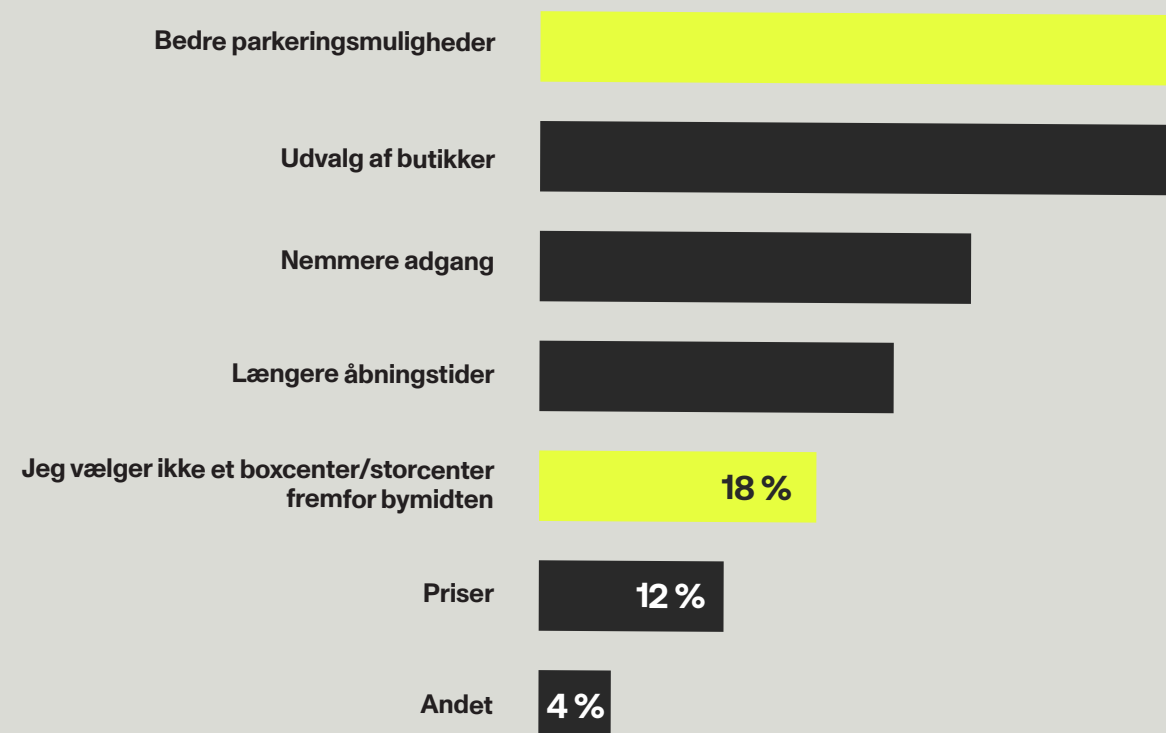
2 ud af 3 danskere ser aflastningscentre som en trussel

Hele 61% af de adspurgte ser box-butik områder og storcentre, der er placeret uden for byen, som en trussel mod en levende bymidte.

Der er altså en stor og udbredt bekymring for, at politiske beslutninger om placering af handel uden for bymidterne underminerer byens hjerte. Det er en klar opfordring til beslutningstagere om at tage hensyn til bymidternes bæredygtighed, når nye butikskoncepter planlægges.

10

Hvad er den primære grund til, hvis du vælger et boxcenter eller storcenter frem for bymidten?

Bymidten taber på parkering og butikkers muligheder

Når folk vælger et boxcenter eller storcenter frem for bymidten, er det primært praktiske faktorer, der gør udfaldet: 42 % angiver nemlig bedre parkeringsmuligheder som den primære årsag til at handle uden for byen.

Ser vi på de geografiske forskelle, står én pointe tydeligt frem: Uden for hovedstadsområdet svarer omkring halvdelen (48 %) at parkering er den vigtigste årsag til, at de vælger at handle uden for bymidten. Her trækker de jyske regioner gennemsnittet op. Hvis vi isolerer Hovedstaden, falder tallet til kun 29 %. Det viser, at parkering spiller en endnu større rolle uden for de største byer, hvor bilen er en nødvendighed.

Efter parkering spiller udvalget af butikker også en stor rolle med 41 %, der peger på dette som en årsag. For 28 % er nem adgang til centrene en afgørende faktor, mens længere åbningstider lokker 23 % af de adspurgte.

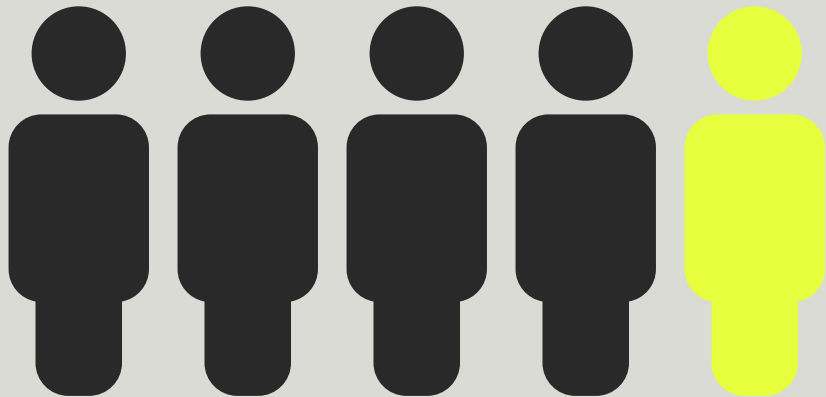
Politisk prioritering er afgørende for at udligne ubalancen

Samlet set indikerer undersøgelsen, at praktiske faktorer som parkering og nemmere adgang samt udvalget er butikker er de vigtigste overvejelser, når folk vælger boxbutikker og storcentre frem for at shoppe i bymidten.

Det er vigtigt at understrege: Disse forskelle er ikke naturgivne, men skabt af politiske beslutninger og lokal planlægning. Handelsområderne er over de sidste 15-20 år i samarbejde med kommunerne blevet udviklet med moderne faciliteter, nem adgang og parkering, mens mange bymidter i årevis har været underprioriteret, låst af forældede lokalplaner og uden et klart fokus på rammer for handel.

Det understreger at, hvis bymidten skal have en lige chance, så skal politikere forbedre to centrale forhold:

- 1) Tilgængelighed, bekvemmelighed og særligt parkering: Det er ganske enkelt en forudsætning for bymidterne – uden det kommer kunderne ikke.
- 2) Fleksible rammer, som passer til moderne butikkers behov for plads og faciliteter – for uden det, tvinges de ud af byen.

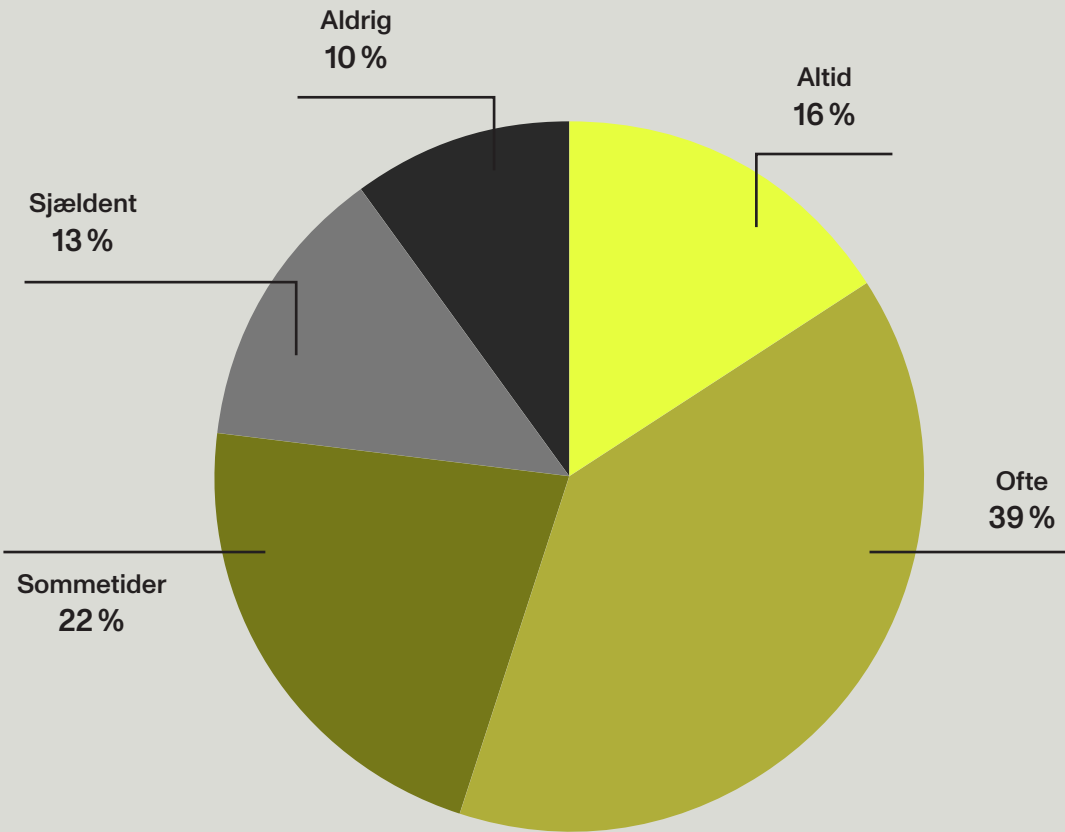
Hver femte vælger aktivt boxcentre og storcentre fra

Samtidig viser undersøgelsen et tydeligt modtræk. 18 % af danskerne svarer, at de ikke vælger boxbutikker eller storcentre frem for bymidten. Det svarer til omkring hver femte, der indikerer en bevidst præference for midtbyen og en opbakning til de lokale handelsmiljøer – også selvom alternativerne ofte er mere bekvemme. Det vidner om et potentiale, som politikerne bør tage alvorligt. Hvis vilkårene forbedres, vil flere vælge bymidten til.

Bemærkning: For spørgsmål Q9 havde respondenterne mulighed for at vælge flere svar. Derfor overstiger den samlede procentsum 100 %. Procentangivelserne viser andelen af deltagere, der har valgt hver enkelt svarmulighed.

11

Hvor ofte vil du fravælge bymidten som handelssted, hvis der tages betaling for parkering?

Parkeringsmuligheder er den primære årsag til, at mange vælger storcentre frem for bymidten, og derfor er spørgsmålet om betalingsparkering afgørende for bymidtens fremtid. Hvad sker der, når det både er vanskeligt og bliver dyrere at parkere i midtbyen?. Det gør spørgsmålet om betalingsparkering centralt for bymidtens fremtid. For hvad sker der, hvis det ikke bare er svært, men også koster at parkere i midtbyen?

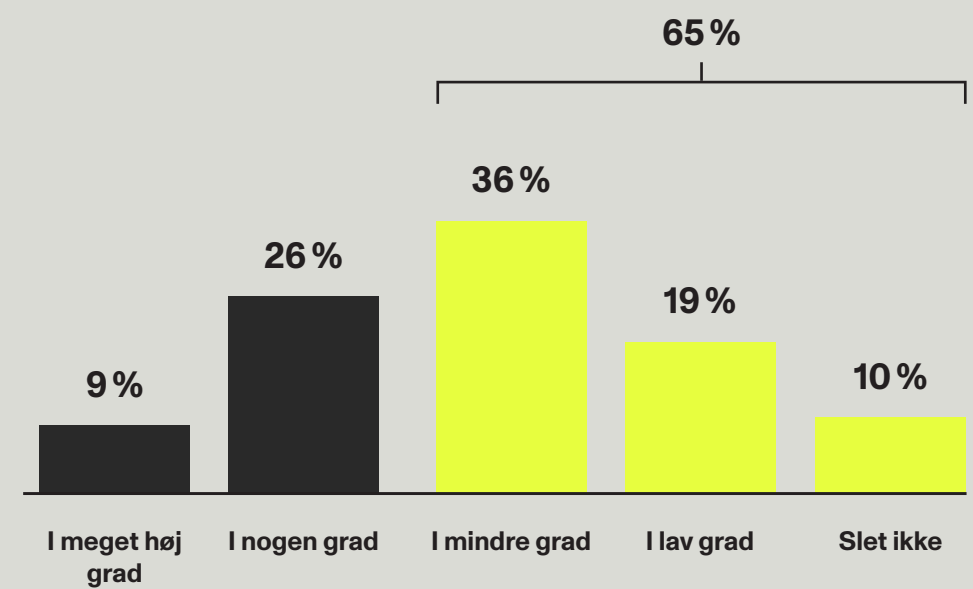
Over 3/4 af danskerne vil fravælge bymidten

Parkeringspriser er en mærkbar barriere for borgere, der vil bruge bymidten. Hvis der opkræves betaling, vil hele 77 % på landsplan i nogen grad fravælge bymidten. Det dækker over 16 %, der altid vil fravælge bymidten, 39 % vil ofte, og 22 %, der sommetider vil handle et andet sted.

I Vestjylland vil hele 90 % i nogen grad fravælge bymidten, mens andelen i Københavns omegn, Nordsjælland, Vest- og Sydsjælland, Østjylland og Nordjylland er over 80 %. Faktisk er det primært København By og Bornholm, der trækker gennemsnittet ned til 77 %.

Kun 10 % siger, at de aldrig vil fravælge bymidten, hvilket efterlader et tydeligt billede: Betalt parkering er en afgørende faktor for, hvor danskerne vælger at handle og et kommunalt valg, der kan koste bymidten omsætning. Politikere bør derfor nøje overveje, om det kan betale sig at indføre betalingsparkering, når det risikerer at føre til færre kunder og et svækket handelsliv i bymidten.

I hvilken grad oplever du biler som et problem i din bymidte?

For de fleste er biler i bymidten ikke et stort problem
Der tales ofte om at få bilerne ud af bymidten, men ifølge undersøgelsen er det ikke en problematik, der optager danskerne i særlig høj grad. 65 % vurderer, at biler i byen kun udgør et mindre problem: 10 % ser det slet ikke som et problem, 36 % vurderer det som et problem i mindre grad og 19 % i lav grad. 26 % mener, at biler i bymidten er et problem i nogen grad, mens kun 9 % vurderer, at det er et problem i høj grad.

Løsningen er ikke nødvendigvis færre biler, men smartere håndtering
Selvom debatten om biler fylder i bypolitikken, viser undersøgelsen, at flertallet ikke ser det som en stor udfordring. Politikerne bør derfor overveje, om andre faktorer vejer tungere i arbejdet med at skabe levende bymidter, fx tilgængelighed og parkering, som undersøgelsen til gengæld viser er utilstrækkelig.
Hvis biler opleves som et problem, bør løsningen findes i konkrete, lokale tiltag: bedre infrastruktur, smartere parkering og databaseret byplanlægning, som skaber balance mellem mobilitet og byliv.

Om dette notat

Arbejdet med analysenotatet er afsluttet den 21. maj 2025.

Om MERKs befolkningsundersøgelse

Norstat har på vegne af MERK i marts 2025 foretaget en befolkningsundersøgelse om danskernes holdning til levende bymidter. Norstat har spurgt 1.002 danskere, som afspejler den danske befolkning på 18+ år på variablene køn, alder og region. Den maksimale stikprøveusikkerhed i en undersøgelse med 1.010 respondenter er +- 3,1 procentpoint.

Om MERKs analysenotater

MERK udarbejder løbende analyser med ambitionen om at bidrage til et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer for den danske livsstilsbranche og samfund som helhed. Det er tilladt at citere fra MERKs analysenotater med tydelig henvisning til MERK.

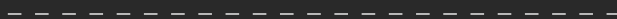
Kontakt

Henvendelser angående MERKs politik på området kan ske til Politisk konsulent, Mathias Nybro Laugesen på manl@danskerhverv.dk

Noter

- [Danmarks Statistik: "Byopgørelsen", 1. januar 2024.](#)
- [Dansk Erhverv: "Danskerne ønsker levende bymidter", maj 2023.](#)

MERK · Tietgen Hus · Børsgade 4 · 1215 København K
Tlf: +45 3374 6153 · info@merkdanmark.dk